

СБИРЩИНА.

Просвѣщеніе-шо у Съединены-шы Дръжавы. Професоръ Нирреаи испратенъ по-лани да разгляда училища-та по съединены-ты дръжавы дава слѣдущы-ты забѣлѣжки:

У 37-тѣ съѣзны дръжавы за 37 милл. народъ трошять ся всякъ годинъ 450 милл. франкы за общы-ты училища, кои-то сж до 200 хыляды. По всичкы тѣя училища, отъ кои-то по едно ся пада на всякы 120 душъ жители, учили до 7 милл. ученици. Тѣя броеве ако ся посрѣщнжтъ съ броевы-ты на училища-та, ученицы-ты и на разноскы-ты за тѣхъ по Европейскы-ты земи, то излиза една голѣма разлика. Австріо-Маджарско напр. троши по училища-та само по 26 милл. на годинъ и има по едно училище за 900 душъ жители.

По най-новы статистическы забѣлѣжки у съѣзны-ты дръжавы по Америкъ ся пада на всякъ къщъ по единъ прѣдплатникъ за газеты. Дневни листове ся печатать по на стотины хыляды, а пакъ седмичны газеты по на 400 хыл. экземпляры. По съединены-ты дръжавы ся печатать два-пяти толкова газеты, колко-то изобщо ся печатать по Франціѣ и Англіѣ. А у насъ на колко ли хыляды къщы ся пада по една отъ малкы-ты ни седмичны газеты, каквы-то имамы?!

Просвѣщеніе-шо у Франціѣ. У Франціѣ по-высоко-то образование ако и да е много напрѣдъ, нъ низско-то (народно-то) просвѣщеніе е доста слабо. По забѣлѣжки-ты на Dr. Wittstok у градъ Парисъ имало 243 народны училища, у кои-то ся учили 66,460 ученици. Отъ тѣя училища 118 были мжскы и 125 женскы. По села-та у Франціѣ просвѣщеніе-то было много надырь; имало села, у кои-то не е видѣно да ся чете книга, а камо ли газета; на всждѣ нѣмало училища, а и дѣ-то имало не были добрѣ урядены и ученици-ти рядовно не учили. Това види ся е съглагодало и настоящо-то Правителство у Франціѣ та *Жюль-Симеонъ*, министръ-тъ на просвѣщеніе-то прѣди нѣколко врѣмя казалъ, че трѣбува да ся обрѣне голѣмо вниманіе врѣху народно-то просвѣщеніе.

За народно-шо просвѣщеніе у Англіѣ много ся труди едно братство извѣстно подъ имя *народна лига*. Това дружство бронуло повече отъ 10,000 членове и врьтѣло капиталъ отъ 10 хыл. лиры.